

Skrivelse angående omedelbar omprövning av hanteringen av Kulturstödet

När nu det nya systemet för kulturstöd i Stockholm införs fullt ut, så har de farhågor vi framförde i vår reservation mot beslutet tyvärr besannats. Systemet är inte anpassat för stadens olika verksamheter och det skapar en enormt utökad byråkrati hos såväl förvaltningen som hos de ansökande konstnärerna. Det innebär en alltför stark styrning och inblandning från staden i konstnärliga beslut. Detta drabbar många olika typer av verksamheter i staden eftersom de har olika förutsättningar och målsättningar. Riktlinjerna är varken anpassade till förutsättningarna för t ex en somalisk kvinnogrupp som har mötesverksamhet i Rinkeby eller för stadens egen Strindbergsteater.

Enligt de direktiv som skickas ut från kulturförvaltningen måste nu t ex en teater söka stöd för varje enskilt program, som inte ens får benämnas "teaterföreställning" eller "dans" utan måste benämnas "program". Dessa "program" ska beskrivas i detalj utifrån frågor som inte är anpassade till denna verksamhet. De ska sedan godkännas av förvaltningen som går in och detaljgranskar förslagen på ett mycket olyckligt sätt. Systemet ger kulturförvaltningen en styrande roll och en makt att välja repertoar, som inte är förenlig med principen om "armlängds avstånd".

I brev till en av stadens fria scener skriver kulturförvaltningen: "Kulturstödet har andra riktlinjer, villkor, bedömningsgrunder, prioriteringar och ansökningstider än vad verksamhetsstödet hade. Kulturstöd kan sökas för kostnader relaterade till publika program och det är inte längre möjligt att söka verksamhetsstöd för löpande kostnader. Om man söker stöd för flera program i samma ansökan behöver det finnas ett tema eller en röd tråd".

Detta system har skapat en enorm frustration och osäkerhet hos det fria kulturlivet särskilt för dem som har fasta kostnader i form av scener, personal och andra omkostnader. Det finns en infrastruktur av fria scener i Stockholm som byggts upp till stor del genom att konstnärerna själva subventionerat, då samhällets resurser inte räckt till för att uppfylla de kulturpolitiska målen. Nu ifrågasätts deras konstnärliga kvaliteter och alla åläggs att arbeta enligt samma riktlinjer. Deras repertoar åläggs att ha ett "tema". Detta skapar enfald i stället för mångfald. Till denna skrivelse biläggs en skrivelse från Nils Poletti, Turteatern, kallat "Kritik mot den nya bidragsformen". Denna är inskickad till förvaltningen tillsammans med teaterns ansökan men vi anser att hela nämnden bör få ta del av dessa synpunkter.

Det råder nu en allvarlig förtroendekris mellan kulturförvaltningen och stora delar av Stockholms kulturliv. Det är en ohållbar situation och jag anser att kulturnämnden måste ta sitt ansvar och omedelbart ändra ansökningsförfarandet och handläggningen av ansökningar till det nya kulturstödet. Det handlar om stockholmarnas möjligheter att i även framtiden få ta del av ett fortsatt fritt och levande kulturliv.

Stockholm den 24 september 2013

Ann Mari Engel (V)

Mårten Andersson (V)

TURTEATERN²

Kritik till den nya bidragsformen

Att informationen kring förändringen av "Verksamhetsstödet" till "Kulturstöd" varit väldigt otydlig och bristfällig bör vara uppenbart för alla parter och ett konstaterat kulturpolitiskt misslyckande. Det har också rått tvetydighet gällande det önskade utformandet av ansökan i samtal med Kulturförvaltningen.

Med det sagt behöver det inte nämnas mer i denna följande kritik av "Kulturstödet".

Turteatern vill rikta kritik mot det nya "Kulturstödet" utgående från följande punkter:

- * Det konstnärliga ansvaret och förtroendet?
- * Verksamhetens vara eller icke vara?
- * Planering av en professionell arbetsplats/verksamhet?
- * Synen på anställningar vid en fri grupp och synen på kvalitet?
- * Synen på anslaget från Stockholm stad?

Det konstnärliga ansvaret och förtroendet?

Det som är väldigt angeläget att belysa med det nya "Kulturstödet" är att repertoarläggningen ur ett ekonomiskt perspektiv kommer att styras av Kulturnämnden.

Frågorna blir då:

Finns det inte längre förtroende för vårt arbete, vår planering och vårt omdöme?

Det står på Kulturförvaltningens hemsida att stödet ska stimulera produktivitet, konstnärlig förnyelse och kvalitet. Hur tänker Kulturnämnden att de fria gruppernas produktion ska stimuleras genom en ännu mer omfattande byråkratisk apparat? Ni känner säkert till den oerhört tunga arbetsbelastningen som de fria grupperna redan innan denna förändring lever med.

Vilka faktorer tänker Kulturnämnden är viktiga för att stimulera den konstnärliga förnyelsen? Har man reflekterat över den osäkerhet det innebär för en fri teatergrupp att söka stöd för varje enskild föreställning, jämfört med för ett helt år, samt vilken betydelse den osäkerheten har för teaterns kreativa och konstnärliga utveckling?

I Sverige har det funnits en konsensus mellan samtliga partier om att kulturlivet ska stå fritt utan politisk inblandning - den så kallade "armlängds avstånd-principen". Har denna princip förändrats?

Kommer den rådande politiska färgen påverka besluten på avslag?

Och hur kommer det påverka den demokratiska rättigheten att ifrågasätta?

Om ambitionen är att anslaget ska komma fler grupper till del, ska det då ske på bekostnad av de etablerade gruppernas överlevnad? Och vad spelar det för roll om resultatet blir att de etablerade frigrupperna måste läggas ner, var ska då de nya grupperna spela när det inte längre finns öppna och flexibla verksamheter som kan ta emot dem?

På vilka grunder tas ett beslut från Kulturförvaltningen och hur motiveras det, ekonomiskt, konstnärligt, planeringsmässigt och eller tematiskt?

Verksamhetens vara eller icke vara?

“Kulturstödet” sänder väldigt tvetydiga signaler. Ena stunden prisar man Turteatern med Stockholms stads hederspris med motivering: *“En frejdig förortsteater som under många år varit navet i Kärrtorps kulturliv och som de senaste åren med stort mod blivit en stark kreativ plats för ung och nyskapande kultur”* för att i nästa stund deklarerar att man inte längre intresserad av Turteatern som verksamhet, utan ämnar bedöma varje enskilt program utifrån enbart det enskilda programmet.

Om Kulturförvaltningen inte önskar verksamheter som tex. Turteatern, Teater Galeasen, Orienteatern, Teater Giljotin, Teater Moment, Teater Tribunalen etc. varför inte vara tydliga med att dessa verksamheter inte längre är relevanta för Stockholms stad?

Det blir svårt att påstå att vi inte är en verksamhet. Än mer problematiskt när tex. hyran av vår egen fasta scen i sig måste vara ett projekt i ett program, dvs. vi hyr scenen av oss själva. Och om det “projektet hyra” inte faller i god jord hos Kulturförvaltningen så har vi ingen ekonomi att behålla vår scen. Varpå Stockholms näst äldsta frigrupp Turteatern försvinner från Stockholms stad. Är det under detta reella hot frigrupperna i Stockholm ska verka?

Planering av en professionell arbetsplats/verksamhet?

Med “Kulturstödet” och Kulturförvaltningens önskan att vi ska söka stöd flera gånger per år uppstår dessa frågor:

Hur ska vi som en professionell verksamhet kunna göra en långsiktig planering? Dels konstnärligt, med förarbete och research, dels marknadsföringsmässigt med kampanjer och förarbete, och dels rent logistiskt planeringsmässigt, gällande personal och resurser?

Hur ska vi kunna ta in gästspel eller inleda ett samarbete när vi aldrig vet om vi kommer ha ekonomisk likviditet för ett sådant?

“Kulturstödets” upplägg med flera ansökningar per år ökar inte bara den administrativa bördan för oss utan hindrar också oss från att göra en långsiktig, effektiv, kvalitativ, och ekonomiskt hållbar planering. Hur tänker Kulturförvaltningen att detta ska gynna scenkonsten i Stockholm?

Synen på anställningar vid en fri grupp och synen på kvalitet?

På Turteatern har vi två tillsvidareanställningar och vi vet att andra fria grupper har fler. De tillsvidareanställda på vår teater är vår verksamhetsledare och vår tekniker, övrig personal anställs på projektbasis. Vi har valt att ge just dessa nyckelpersoner tillsvidareanställning för att kunna garantera en stabil verksamhet där kontinuitet och återkoppling i planeringen leder till en seriös verksamhet - ekonomiskt, personalmässigt, marknadsföringsmässigt och som en grundbult för att kvalitén hålls och utvecklas. Med den kortsiktighet som det nya “Kulturstödet” tvingar oss till kan vi inte längre garantera vår personal anställning vilket leder till att vi förlorar dem och därmed den långsiktiga planeringen som är den grund vi bygger vår verksamhet på.

Hur ser Kulturförvaltningen på tillsvidareanställningar?

Är det rimligt och klokt av Kulturförvaltningen att med “Kulturstödet” skapa ett klimat där det blir svårare att skapa trygghet, stabilitet och långsiktighet? Vad menar Kulturförvaltningen med “kvalitet” och hur det ska bibehållas och utvecklas i relation till “Kulturstödet”?

Synen på anslaget från Stockholm stad?

Att en stads kulturliv bör vara vitalt och progressivt är vi nog alla överens om. Vi undrar om ni har funderat över om det kan finnas alternativa - mer effektiva och konstruktiva - sätt att stimulera kulturlivet?

Varför är inte längre Turteaterns hela verksamhet intressant för Kulturförvaltningen och Stockholms stad, utan enbart de enskilda programmen? Borde det inte vara till Kulturförvaltningen man vänder sig när man vill bibehålla och utveckla en verksamhet som kommer Stockholms stad till del? Ska anslag från Kulturrådet täcka verksamhetens kostnader från och med nu?
Borde det inte vara tvärtom?

Vi undrar om ni har funderat över om det kan finnas alternativa - mer effektiva och konstruktiva sätt att stimulera kulturlivet?

Som vi har förstått situationen har Kulturförvaltningen gjort om stödet för att öppna upp och göra det lättare för nya grupper och konstellationer att få stöd. Då det inte finns mer pengar att fördela mellan dessa olika grupper - vilket i sig är anmärkningsvärt med tanke på den stora ökning av både teatergrupper och innevånare, dvs. potentiella besökare av kultur, som Stockholms stad har upplevt de senaste åren - har vi förstått det som att tanken med det nya kulturstödet är att alla sökanden ska få samma chans och möjlighet till stöd, oavsett hur lång eller kort tid man verkat eller vad gruppen tidigare åstadkommit. Med andra ord: Varje ny ansökan ska vara som ett blankt papper.

Vi på Turteatern undrar om Kulturförvaltningen/Kulturnämnden verkligen har tänkt igenom konsekvenserna av denna förändring?

Vi har tagit del av de öppna informationsträffar som Kulturförvaltningen anordnade i maj 2011 inför den kommande förändringen av kulturstödet. Den information vi fick då skiljer sig avsevärt från den information vi nu har fått, då vi fått backning på vår ansökning. Vad som då menades med "program" var inte helt tydligt, och vi fick veta att t.ex ett års repertoar kunde räknas som ett program. På det sättet lade vi även upp förra årets ansökan.

Nils Poletti
Konstnärlig ledare

Fanny Enberg
Verksamhetsledare

teatern utan reaktionärer

